

LAULULINNU

JA SÜDA ON RAHUL

LAULULINNU LASTEHOID ÕPPEKAVA

Tallinn 2026

Sisukord.....	2
1. Sissejuhatus.....	3
1.1. Liik ja eripära.....	4
2. LASTEHOIU ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PLANEERIMINE	
2.1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja läbiviimise põhimõtted.....	6
2.2. Õpikäsitus.....	7
2.2.1. <i>Lapse roll õppetegevustes.....</i>	7
2.2.2. <i>Õpetaja roll õppetegevuse juhtimisel.....</i>	8
2.2.3. <i>Kasvu- ehk arengukeskkonna loomise põhimõtted.....</i>	8
2.3. Õppe- ja kasvatustegevuse üldine korraldus.....	10
2.3.1. <i>Lasteaia ning rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine..</i>	10
2.3.2. <i>Päevakava koostamise põhimõtted.....</i>	11
2.4. Rühma tegevuskava planeerimine.....	12
2.4.1. <i>Rühma tegevuskava struktuur.....</i>	12
2.4.2. <i>Õppe- ja kasvatustegevuse päevik.....</i>	13
3. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE VALDKONNAD	
3.1.1. <i>Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad.....</i>	13
3.1.2. <i>1,5 kuni 3- aastaste laste õppesisud ja eeldatavad oskused.....</i>	13
4. LAPSE INDIVIDUAALSUSE TOETAMINE	
4.1. Haridusliku erivajadusega lapsed.....	20
5. LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMINE JA HINDAMINE.....	20
6. KOOSTÖÖ LASTEVANEMATEGA.....	21
7. ASUTUSESISENE KOOSTÖÖ.....	22

1. SISSEJUHATUS

Laululinnu Lastehoiu (edaspidi lastehoid) õppekava on lastehoiu õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis suunab meie lastehoius käivate laste õppe- ja kasvatusprotsessi. Õppekava võetakse aluseks rühma tegevusekava koostamisel, õppe- ja kasvatustegevuse planeerimisel ning läbiviimisel, laste arengu jälgimisel ja hindamisel, koostöös lapsevanematega ning nende nõustamisel õppe- ja kasvatusküsimustes.

Tegevuskava koostatakse, arvestades konkreetse rühma laste vanust, eripära, nende arengutaset, lapsevanemate soove ja rühmade traditsioone. Lastehoius toimub õppimine mänguliste tegevuste vormis, toetudes lastehoiu õppekavas seatud õppe- ja kasvatusvaldkondade eesmärkidele ja sisule ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldusele. Laululinnu Lastehoiu õppekava lähtub kehtivast Koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast ning on välja töötatud võttes aluseks uued riiklikud suundumused.

Laululinnu Lastehoiu üldandmed:

Asukoht: Kanarbiku Ärihoone, Kanarbiku tee 15/3, Järveküla, Rae Vald

Liik: eralasteasutus

Õppekeel: eesti keel

Lastehoid on avatud tööpäevadel kell 08:00 – 18:00

Laululinnu Lastehoiu rühmad asuvad Rae Vallas, Kanarbiku tee 15/3 aadressil.

1.1. Liik ja eripära

Laululinnu Lastehoius viljeletakse Itaaliast pärinevat, lapsest lähtuvat Reggio Emilia tegevuskultuuri, kus austatakse last sellisena, nagu ta on ning pööratakse tähelepanu lapse ainulaadsusele. Laululinnu Lastehoiud kuulub Eesti Reggio Emilia Ühingusse. Reggio Emilia pedagoogika pärineb Põhja-Itaalia regioonist Emilia. Pedagoogikale pani aluse Loris Malaguzzi koos teiste lapsevanematega 1945. aastatal.

Reggio mõtteviisi põhiidee on lapse ja lapseea väärtustamine ning lapsele tugeva identiteedi andmine läbi usalduse, mis lubab tal maailma ise avastada ja kogeda. Selleks kasutatakse palju sensoorseid ehk tunnetuslikke mängu. Samuti viljeletakse lastehoius muusika- ning loodussuunda. Laululinnu Lastehoiu eripära avaldub ka meie missioonis, visioonis ja põhiväärtustes.

Lastehoiu visioon:

Laululinnu Lastehoid on iga lapse individuaalsust ning arengut väärtustav lasteasutus, kus loodussõbralikus, loomingulises ning lapse arvamusest hoolivas keskkonnas tagatakse koostöös koduga lapsele rõõmupakkuv haridus.

Lastehoiu missioon:

Laululinnu Lastehoiud toetab perekonda lapse kasvatamisel ja õpetamisel, arvestades nii lapse individuaalsust kui ka pere väärtusi.

Väärtused, mida lastehoius toetatakse:

L – loomingulisus

Oluliseks peetakse loodusest joonistamist, maalimist (esemed, loodusobjektid, loomad, rühmakaaslased jne). Lastele antakse kunstitegevusteks piisavalt palju aega, et laps jõuaks omas loomulikus tempos töö planeerida, teostada ja viimistleda. Kõik laste taiesed on ainulaadsed ja „õiged“.

A – arvestamine

Reggio pedagoogika lähtub lapsest kui partnerist, keda usaldatakse ning kelle arvamusega arvestatakse.

U – usaldus

Reggio lasteasutusi iseloomustab vastastikune usaldus: õpetajad usaldavad lapsi, vanemaid ning teineteist vastamaks adekvaatselt laste huvidele. Ka lapsed usaldavad oma õpetajaid ning vanemaid.

L – laululembus

Laul on Laululinnus olulisel kohal, laulame igapäevaselt hommikuringides ning erinevaid igapäeva toimetusi tehes. Tähtpäevadel esineme lapsevanematele õpituga.

U – uudishimulikkus

Pikaajalised projektid sünnivad mitte täiskasvanute ideedest “mida laps peab teadma”, vaid lähtuvalt vaatlustest selle kohta, millised küsimused lastel tekivad, suunates siis loomulikku uudishimu mingi küsimusega sügavamalt tegelema. Projekti põimitakse ka alusharidusseaduse poolt nõutud õppekava punktid.

L – lapsest lähtumine

Tähtsal kohal on laste mõistmine. Selleks korraldatakse individuaalseid vaatlusi. Seejuures on tähtis dokumenteerimine, mis ei tähenda ainult kirjalike märkmete tegemist, vaid ka pildistamist, filmimist, lindistamist. See kõik on lapse mõistmisel ja toetamisel abiks.

I – inspiratsioon

Nii õpetajad, keskkond kui ruumid inspireerivad meie lapsi loomulikule uudishimule mingi valdkonnaga süvitsi minema.

N – nõtkus

Soe ja sujuv kommunikatsioon laste ja õpetajate vahel, samuti töötajate ja lapsevanemate vahel. Oleme paindlikud ning püüame alati koostöös lapsevanematega lahendusteni jõuda.

N – nauditav keskkond

Meie lastehoius on meeldiv ning turvaline olla nii lastel, töötajatel kui lapsevanematel.

U – uuendusmeelsus

Kaasaegne mängu- ja õpikeskkond, mis on avatud uuendustele, keskkond toetab lapse loovust. Ka meeskond on loov, innovatiivne ning arenemisvõimeline.

2. LASTEHOIU ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PLANEERIMINE

2.1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja läbiviimise põhimõtted

Üldeesmärk

Laululinna Lastehoiu õppe- ja kasvatustöö üldeesmärk on tagada kodu ja lasteasutuse koostöös lapse mitmekülgne ja järjepidev areng.

Õppetegevuse läbiviimise põhimõtteid rakendame lapse arengut ja sotsialiseerumist soodustavas keskkonnas. Selleks teevad lastehoid ja kodu koostööd, väärtustades humaanseid ja demokraatlikke suhteid ning eesti kultuuritraditsioone, vajadusel teiste kultuuride eripära arvestades.

Üldeesmärgist tulenevalt on laps õppeprotsessis aktiivne partner, kes omandab uued teadmised ja oskused uurides, katsetades, mitmete meelte abil tajudes, looduslikke materjale kasutades, eakaaslaste ja täiskasvanutega arutledes ning oma tegevust analüüsides. Seatud üldeesmärgist lähtuvalt toetab õppe- ja kasvatustegevus lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, mille tulemusel kujunevad lapsel:

- terviklik maailmatunnetus ja positiivne minapilt;
- ümbritseva keskkonna mõistmine;
- hooliv suhtumine ümbritsevasse keskkonda ja loodusesse;
- mängu-, õpi-, sotsiaalsed- ja enesekohased oskused;
- esmased tööharjumused;
- kehaline aktiivsus ja arusaam tervise hoidmise tähtsusest;
- Eesti rahvuskultuuri ja ajaloo väärtustamine;
- eetiline käitumine ja algatusvõime.

Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on loodud õppekava eesmärgi täitmiseks.

Laululinna Lastehoiu õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõteteks on:

- arvestame lapse individuaalsuse ja arengupotentsiaaliga;
- hoiaame ja edendame lapse tervist ning toetame tema loomulikku liikumisvajadust;
- toetame lapse loovust;
- teame, et mäng on lapse põhitegevus, mille käigus laps omandab uusi teadmisi, oskusi, kogemusi ja käitumisreegleid, toetame läbi mängulise tegevuse lapse õppimishuvi;

- rakendame üldõpetuslikku tööviisi ja Reggio Emilia ehk lapsest lähtuva pedagoogika põhimõtteid;
- tagame lapsele turvatunde ja eduelamused.

2.2. Õpikäsitus

Õppimine on elukestev protsess, mille tulemusel toimuvad muutused käitumises, teadmistes, hoiakutes, oskustes jms ning nendevahelistes seostes. Toetudes lastehoiu õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtetele, oleme teadlikud, et lapsed õpivad:

- toetudes kaasasündinud ja omandatud võimetele ning oskustele;
- erineva kiirusega;
- erineval meetodil;
- erineva stiiliga;
- läbi mängu ehk praktilistes tegevustes;
- erinevaid meeli kasutades;
- mitmekülgses arengukeskkonnas.

Laululinnu Lastehoiu õpikäsituse aluseks on lapsest lähtuva pedagoogika põhimõtted. Lapse huvid on õppimise aluseks, kuid õpetaja kohandab ja struktureerib õpitava materjali vastavalt lapse arengutasemele (lähtudes lapse võimetest, kultuurilisest taustast, soost ja vanusest). Õppimine toetab lapse sisemist aktiivsust ja motivatsiooni, mille alusel konstrueerib laps ise õpitava tähenduse.

2.2.1. Lapse roll õppetegevustes

Lapse roll õppetegevuses on:

- olla uudishimulik ja esitada küsimusi, mis viivad rühmas uute projektideni;
- osaleda õppetegevuste planeerimisel ehk ta saab teha enda jaoks olulisi ja mõtestatud valikuid;
- olla õpetajale ja kaaslastele aktiivne partner, kes õpib erinevate meelte abil;
- tutvuda võimalusel uue õpiobjektiga sellele omases keskkonnas;

- õppida praktilistes ja mängulistes tegevustes;
- jagada oma teadmisi ja kogemusi teiste kaaslaste ja täiskasvanutega;
- analüüsida oma tegevust nii individuaalselt kui grupis tegutsedes.

2.2.2. Õpetaja roll õppetegevuste juhtimisel

Õpetaja roll õppetegevuste juhtimisel on:

- toetuda õppetegevusi planeerides ja läbi viies ümbritsevale keskkonnale ja koduläheduse põhimõttele ehk teemasid käsitletakse lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale;
- luua lapsele õppimiseks sobiv kasvu- ja arengukeskkond;
- toetada lapse tegutsemisaktiivsust ja uudishimu ning entusiasmi katsetada ja küsida;
- arutleda koos lastega, mida uurida ja kuidas vastuseid leida, olla lapse kõrval ka ise õppija rollis;
- hoida ja edendada lapse tervist ning tagada tema emotsionaalne rahulolu ja turvatunne;
- anda lapsele positiivset tagasisidet ja motiveerida last tundma rõõmu väikestest asjadest ja aidata toime tulla ebaõnnestumistega;
- pakkuda lapsele selliseid väljakutseid, millega laps saab hakkama või peab ennast pisut ületama;
- toetada lapse sotsiaalseid oskusi: eelkõige oskust teisi kuulata ja teiste arvamusega arvestada;
- analüüsida pidevalt oma tööd, lähtudes lasteaia ja rühma pika- ning lühiajalistest eesmärkidest.

2.2.3. Kasvu- ehk arengukeskkonna loomise põhimõtted

Kasvukeskkonna all mõistame lapsi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles lapsed arenevad ja õpivad. Oleme veendunud, et lapsed õpivad kõigilt ja kõikjalt. Last ümbritsev kasvukeskkond peab toetama lapse arengut ja täitma põhimõtet, et laps on oma loomult aktiivne.

Lasteaia kasvukeskkonda luues jälgime, et see oleks:

- **lapse vanusest lähtuv ja temaga koos arenev** – last ümbritsev arengukeskkond muutub koos temaga ning pakub talle tegutsemiseks uusi ideid. Keskkonna muutmine näitab, et

lapsed kasvavad ja arenevad ning rühmas tekivad uued ideed, mis leiavad rakendust läbi laste loovuse. Õpi- ja mänguvahendite uudsus annab lapsele võimaluse tutvuda uute asjadega, õppida nendega tegutsema ning luua uusi mänge.

- **avatud, nähtav ja kättesaadav** – vahendite nähtavus aitab lastel ruumis orienteeruda ning loob tunde, et asjad on ruumis nende jaoks. Ise hakkama saamine ning endale tegevuse leidmine toetab lapse positiivse enesehinnangu kujunemist ja aktiivsust. Mängude ja õppevahendite kättesaadavus toetab laste iseseisvumist.

- **struktureeritud** – keskkond, mis loob lapsele kindlustunde ja arusaama, kuidas toimida. Eelkõige loome struktureerimisega lastele keskkonna, mis toetab tööd väikestes gruppides ning soodustavad kõne arengut ning annab lapsele ülevaate rühmas toimuvast.

- **õppimisvõimalusi ja valikuid** pakkuv – lapsel on võimalus valida erinevate tegevuskeskuste vahel, tegutseda üksi ja/või koos kaaslastega. Rühmas on loodud selgelt ja visuaalselt eristuv nn õppimis- ehk tarkusenuk, kuhu õpetaja koondab informatsiooni õpitava kohta.

- **turvatunnet ja emotsionaalset tuge** pakkuv – last ümbritseva kasvukeskkonna kujundus tagab nii füüsilise, vaimse, emotsionaalse kui ka sotsiaalse turvalisuse, kus üldine suhtlemine nii täiskasvanute kui laste vahel toetab meie lasteaias põhiväärtusi.

- igasugune õpetamine toimub **mängulises vormis**, mängulisi võtteid kasutades. Lastel peab jääma küllaldaselt aega vabaks mänguks.

- **kõige parem arengunäitaja** on lapse mänguoskus – oma teadmiste ja oskuste rakendamine loovas mängus. Õpetajad/lapsehoidjad kasutavad õppe-kasvatust protsessi läbiviimiseks üldõpetuslikku tööviisi, võttes aluseks lapsi ümbritsevat maailma käsitlevad soovituslikud teemad, mis kinnitatakse igaks õppeaastaks pedagoogilise nõupidamise poolt kogu lastehoiule ühtsetena – see annab võimaluse paremaks koostööks ja ühisürituste organiseerimiseks. Õpetajal/lapsehoidjal on õigus algatada projektõpe laste huvidest ja õppekava teemadest lähtuvalt ka väljaspool soovituslikke kuuteemasid.

Lasteaias rakendatavad õpikäsituse põhimõtted aitavad meil arendada lapse suutlikkust: kavandada oma tegevust ja teha valikuid, seostada uusi teadmisi varasemate kogemustega, kasutada omandatud teadmisi erinevates olukordades ja tegevustes, arutleda omandatud

teadmiste ja oskuste üle, hinnata oma tegevuse tulemuslikkust, tunda rõõmu oma ja teiste õnnestumistest ning tulla toime ebaõnnestumistega.

2.3. Õppe- ja kasvatustegevuse üldine korraldus

Laululinnu Lastehoiu õppe- ja kasvatustöö korralduse aluseks on lastehoiu õppekava.

Õppeaasta algab 1. septembril ja kestab kuni järgmise kalendriaasta 31. augustini. Planeeritud õppe- ja kasvatustöö periood kestab 1. septembrist kuni 31. maini, kus 1. septembrist kuni 15. septembrini toimub laste (taas)harjumine lasteaia päevarütmis ja planeeritud õppetegevuste korraldusega. 1. juunist kuni 31. augustini toimub varemõpitu kordamine ja kinnistamine mänguliste tegevuste vormis, kus rõhuasetus on tegevuste läbiviimisel õues.

2.3.1. Lasteaia ning rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine

Rühmas toimuvaid õppe- ja kasvatustegevusi ühendab omavahel valdkond *Mina ja keskkond*, mis on lõimitud teiste õppevaldkondadega: *Keel ja kõne, Matemaatika, Kunst, Muusika, Liikumine*.

Õppe- ja kasvatustegevused seovad tervikuks lapse elu ja ümbritsevat keskkonda käsitlevad teemad (kodulooline põhimõte). Teemade planeerimise aluseks on lastehoiu eelmise õppeaasta analüüsis esile tulnud parendusettepanekud, laste huvid, aastaegade rütm, rahvakalender ja muud päevakajalised sündmused ning lapsevanemate ettepanekud. Õppe- ja kasvatustöö läbiviimisel lähtutakse üldõpetusest ja lapsest lähtuvast pedagoogikast, kus lapsel on oluline roll oma õpikogemuste kujundamisel. Õpetajad rakendavad õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimisel erinevaid meetodeid: vaatlemine, vestlemine, pildi järgi jutustamine, teksti ette lugemine, küsimuste esitamine ja neile vastamine, õppekäigud looduses.

Jooksva õppeaasta üldteema, eesmärgid ja tegevuskava kinnitatakse eelmise õppeaasta viimases pedagoogilises nõupidamises.

Õppeaasta üldteema ja laste huvide ning soovide põhjal koostatakse projektide teemad. Lähtuvalt valitud teemast tulenevad teiste õppevaldkondade sisu ja eesmärgid. Õpetaja saab vajadusel valdkondades püstitatud eesmäärke kuude lõikes muuta ja vahetada. Projekti raames käsitletav teema on avatud Projekti teema arengu suunamise ja rühmas vastava

kasvukeskkonna loomise aluseks on laste algatus, huvi, pedagoogilise dokumenteerimise käigus saadud teave. Õppetöö suunamiseks kasutavad õpetajad õppekäike, katsete tegemist, koostavad koos lastega väljapanekuid jne.

Projektõppe raames toimuvad õppe- ja kasvatustegevused liigendatakse päeva jooksul toimuvateks mängulisteks tegevusteks. Nädalas toimuvad tegevused hõlmavad nii seni õpitu kordamist kui uue õppimist. Õppe- ja kasvatustegevuste vormidena kasutatakse mängu, rühmategevusi, valiktegevusi alarühmades, individuaalseid tegevusi.

2.3.2. Päevakava koostamise põhimõtted

Rühma õppe- ja kasvatusprotsess toetub lasteasutuses päevakavale, mis määrab laste eale sobiva päevarütm, une- ja ärkveloleku aja, kus sujuvalt vahelduvad igapäevatoimingud, laste vabategevused ning õpetaja poolt kavandatud õppe- ja kasvatustegevused. Kogu päeva tegevused moodustavad seostatud ja tasakaalustatud terviku.

Päevakava koostamine lähtub lasteasutuse lahtioleku ajast ja laste vanuserühmast. Päevakavas võimaldatakse lastele minimaalselt ühte puhkekorda, kestvusega vähemalt üks tund. Lapsed viibivad õues, sõltuvalt ilmastikust, iga päev 1-2 korda päevas.

Planeeritud muusika- ja liikumistegevusi viivad läbi erialase haridusega spetsialistid koostöös rühmaõpetajatega.

Päevakava

08:00 – 09:15 laste saabumine, individuaalsed vestlused vanematega, vaba mäng

09:15 – 09:30 hommikusöök

09:30 – 10:00 vaba mäng

10:00 – 10:30 muusikaline hommikuring, mängulised õpitegevused, meisterdamine, laulutund muusikaõpetajaga kord nädalas (suvekuudel laulutundi muusikaõpetajaga ei toimu)

10:30 – 11:00 valmistumine õue minekuks

11:00 – 12:00 viibimine õues

12:00 – 12:15 riietumine

12:15 – 12:45 lõunaeine

12:45 – 13:00 ettevalmistused puhketunniks

13:00 – 13:15 unejutt või -laul, rahustav muusika

13:15 – 15:00 vaikne tund

15:00 – 15:15 ärkamine, riietumine

15:15 – 15:45 õhtuode

15:45 – 17:45 mäng saalis/mäng õues, liikumistund kord nädalas (suvekuudel liikumistundi ei toimu)

17.45 – 18.00 lastehoid sulgeb uksed.

2.4. Rühma tegevuskava planeerimine

Rühma meeskond koostab iga uue õppeaasta alguseks rühma tegevuskava algse plaani kahes osas september kuni detsember ning jaanuar kuni mai. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine on paindlik ning võib muutuda aasta jooksul lähtudes laste huvidest ja hetkevajadusest ning ühiskondlikest muutustest. Õppimist toetavad praktilised tegevused. Rühma tegevuskava koostamisse on kaasatud lapsed, kogu rühma personal, sh abipersonal ja lapsevanemad.

2.4.1. Rühma tegevuskava struktuur

Rühma tegevuskava koosneb erinevatest kuuprojektidest, kus on teemade lõikes välja toodud tegevused, mis hõlmavad järgmisi valdkondi: matemaatika, muusika, kunst, eesti keel, samuti on välja toodud 1,5 kuni 3-aastaste laste eeldatavad õpioskused. Näidistegevuskavad on üleval Laululinnu Lastehoiu kodulehel: <https://laululinnu.eu/#oppekava>

2.4.2. Õppe- ja kasvatustegevuse päevik

Õppe- ja kasvatustegevuse päevik on lasteaias kohustuslik dokument (Koolieelse lasteasutuse seaduse §32 alusel sätestatud määrus RT I, 02.09.2011, 1). Õppe- ja kasvatustöö päevikut täidavad rühmaõpetajad kogu õppeaasta jooksul.

Õppe- ja kasvatustegevuse päevikusse kantakse:

- lapse andmed (lapse nimi, sünniaeg, kodune keel ja aadress);
- vanemate (eestkostjate) kontaktandmed;
- lasteaia (ja rühma) õppeaasta teema, eesmärgid ja põhimõtted nende täitmiseks;
- õppe- ja kasvatustegevuste kirjeldus ja analüüs.

Täidetav õppe- ja kasvatustöö päevik on internetipõhine ning asub Google Docs'is.

3. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE VALDKONNAD

3.1.1. Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad

Õppe- ja kasvatustegevuse seob tervikuks lapse elust ja ümbritsevast keskkonnast tulenev temaatika. Valdkondade kaupa esitatud õppesisu ja -tegevuste lõimimisel lähtutakse üldõpetuslikust põhimõttest. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel lõimitakse järgmisi tegevusi: kuulamine, kõnelemine, lugemine ja kirjutamine, vaatlemine, uurimine, võrdlemine, arvutamine ning mitmesugused liikumis-, muusika- ja kunstitegevused. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, sisu, kavandamine ja korraldus ning lapse arengu eeldatavad tulemused esitatakse kuues valdkonnas:

- 1) mina ja keskkond;
- 2) keel ja kõne;
- 3) matemaatika;
- 4) liikumine;
- 5) kunst;
- 6) muusika.

3.1.2. 1,5 kuni 3- aastaste laste õppesisud ja eeldatavad oskused

Mina ja keskkond

TERVIKLIK MINA

Enesetutvustus:

- Ütleb vastuseks nime küsimisele oma eesnime.
- Tunneb pildilt ära enda.
- Ütleb vastuseks vanuse küsimisele oma ea aastate arvuna või näitab seda sõrmedel.

- Vastab õigesti küsimusele, kas ta on poiss või tüdruk.

Sotsiaalsete rollide tajumine:

- Matkib mängus oma pereliikmete rolle ja vastavaid tegevusi (nt ema, isa, laps oma igapäevases rollis- ema teeb süüa, isa remondib ratast ja laps mängib).

TERVIKLIK ELUVIIS

Tervise teadvustamine ja väärtustamine:

- Hügieen Peseb ja kuivatab täiskasvanu abiga käsi ja nägu.
- Käib iseseisvalt potil 2-aastaselt.
- Sööb iseseisvalt.

Hammaste tervis:

- Harjab hambaid täiskasvanu abiga.

Tervislik toitumine:

- Selgitab küsimisel, miks lapsed peavad sööma (nt kui sööd, oled tugev ja terve).
- Tunneb ja nimetab igapäevasemaid erinevaid toiduaineid.

Inimkeha tundmine:

- Nimetab ja näitab erinevaid kehaosi.

Sotsiaalsed toimetulekuoskused:

TURVALISUS

- Liiklusohutusnõuete tundmine Järgib koos täiskasvanuga liigeldes (sh koos rühmaga) tema juhiseid ning ei astu omaalgatuslikult sõiduteele.
- Teab (näitab) ja nimetab oma riietusesemeid, ümbrust, näiteks möödel (laud, tool, voodi) ja tarbeesemeid (sõidukid).

Reeglite tundmine:

- Mõistab endale suunatud keeldude tähendust, muutes täiskasvanu meeldetuletamisel neile vastavalt oma käitumist (nt räägime vaikse häälega).

Turvalisusnõuete tundmine:

- Vastab küsimusele jah või ei, et teravate asjadega võib endale ja teistele viga teha ning lühidalt põhjendada miks (nt saab haiget, läheb katki).
- Igapäeva toimingute juures õpib oma ümbrusest arusaama, teadvustama ja vältima ohuolukordi (ronimine kõrgele, teravad esemed ja nurgad, vms.)

ÜLDINIMLIKUD VÄÄRTUSED

Viisakusreeglite järgimine:

- Meeldetuletamisel tänab ja palub.
- Meeldetuletamisel tervitab ja jätab hüvasti.

Sõpruse väärtustamine:

- Osutab sõbrale või küsimisel ütleb oma sõbra nime.
- Salliv suhtumine erinevustesse.

KOMBED JA TRADITSIOONID

- Kodu, perekonna ja kodukoha väärtustamine.
- Nimetab küsimisel oma perekonna liikmeid.

Rahvuskultuuri tundmine:

- Näitab küsimisel etteantud värvide seast Eesti lipu värve- sinine, must ja valge.

LOODUS

Taime- ja loomariik:

- Kodukoha taimede, seente tundma õppimine.
- Tunneb ära ja nimetab tuttavaid puu- ja aedvilju.
- Leiab loodusest ja pildilt puu, lille, seene, kodu- ja mesloomad, linnud, putukad, kalad, kahepaiksed.
- Näitab küsimisel looma erinevaid kehaosi (pea, saba, käpad jne).
- Matkib mõnede loomade ja lindude hääli (koer, kass, kukk).
- Tunneb ja nimetab loodusest või pildilt tuttavate (mets- ja kodu-) lindude ja loomade nimesid.
- Eristab mõningaid koduloomi ja metsloomi ning nende poegi, neid kellega on vahetu kontakt või kaisuloom.

- Nimetab näidatud pildi või mänguasja abil loomaliigile iseloomulikke tunnuseid (jänese pikad kõrvad jms).
- Leiab pildilt või loodusest tuntumaid putukaid (lepatriinu, kärbes, liblikas, sipelgas), samuti kala, konn, tigu, vihmauss, ämblik. Nimetab neid.

Valguse, soojuse, vee, õhu tähtsus:

- Nimetab vett, lund, jääd.
- Osutab küsimisel soojale ja külmale (vesi).

Maavarad:

- Leiab lähiümbrusest kive, liiva, mulda.
- Elukooslused (mets, soo, raba, niit).

INIMENE JA LOODUS

Muutumine looduses:

- Märkab iseseisvalt ja nimetab erinevaid ilmastikunähtusi (lumi, vihm, päike, pilved, soe, külm, palav) ning loob seoseid (kui päike paistab, siis ilm muutub soojaks jne).

Tööd looduses:

- Teeb täiskasvanu eeskujul lihtsaid töid looduses (lindude toitmine, puuokste korjamine).
- Vastab küsimusele, kelle jaoks on akna taga lindude söögimaja.

Loodushoid:

- Tunneb huvi looduse vastu – avaldab soovi looduses viibida, tunneb rõõmu loomade ja taimede vaatlemisest ja uurimisest.
- Suhtub hoidvalt loodusesse (ei astu lillepeenrasse, ei murra asjatult lille, ei tee loomale haiget).

Tehismaailm

Keel ja kõne

Lastekirjandus:

- Kuulab ja mõistab sisult ja keelelt jõukohaseid ettelootud jutukesi.
- Nimetab pildil olevaid tuttavaid esemeid ja kujutusi.
- Vaatleb huviga raamatuid ja raamatuillustratsioone.
- Avaldab soovi lemmikjutte korduvalt kuulata.

Sõnavara:

- Suhtleb 2-3 sõnaliste lausetega.
- Vastab täiskasvanu küsimustele - Mis? Kes? Kus? Mida teeb? 1-2 sõnalise lausega.

Grammatika:

- Ühendab nimisõna tegusõnaga - kes, mida teeb?

Matemaatika:

ASJADE MAAILM

Rühmitamine, järjestamine, hulgad:

- Nimetab ja tunneb põhivärve.
- Leiab etteantud esemete hulgast teise samasuguse eseme.

Orienteerumine ruumis:

- Konstrueerib lihtsamaid esemeid (torn, tee, jne.)
- Juhendamisel paigutab esemeid teise isiku või eseme suhtes üles-alla, ette-taha.
-

Orienteerumine ajas:

ARVUDE MAAILM

Loendamine, arvutamine :

- Tunneb mõisteid “üks” ja “palju”, osutab esemetele, mida on „üks” või „palju”.

SUURUSTE MAAILM

Suurused ja mõõtmine:

Nimetab ja näitab esemetes erinevusi (suur – väike).

KUJUNDITE MAAILM

Tasapinnalised ja ruumilised kujundid:

- Leiab etteantud kujundi järgi erinevate geomeetriliste kujundite hulgast kõik samasugused geomeetrilised kujundid $O\Delta\square$.

Kunst

Joonistamine ja maalimine:

- Teeb näpuvärviga punkte, jooni.
- Tõmbab iseseisvalt ja erinevate joonistusvahenditega (pintsel, kriit jne) erineva suunaga jooni ja ringe, teeb täppe, katab pinda.
- Vajutab templiga jäljendeid.
- Annab enda joonistatud kujunditele nimetusi.

Voolimine :

- Voolib voolimismassist lihtsamaid esemeid (veeretab, tükeldab, venitab).

Kleepimine ja meisterdamine :

- Laob ilma kleepimiseta etteantud valmisvorme.
- Katab aluspinna liimiga, et liimida kujundeid.
- Kaunistab etteantud kujundit 1-2 detailiga.

Liikumine

Põhiliikumine:

- Valib õpetaja korraldusel teiste riiete hulgast välja võimlemisriided.
- Sooritab koos õpetajaga matkivaid harjutusi.
- Liigub õpetaja juhendamisel ohutult.
- Kõnnib, jookseb otsesuunas, suunda muutes, piiratud pinnal, üle takistuste.

Liikumismängud Mängib koos juhendaja ning kaaslastega kõnni- ja jooksumänge.

Võimlemine:

- Sooritab ettenäitamise ja juhendamise järgi asendeid ja liikumisi.

- Jookseb veereva vahendi (palli, rõnga) järel.
- Veeretab palli kahe käega, liigub palli järele, viskab palli kahe käega eemale, üles.
- Roomab tugipõlvituses põrandal, võimlemispingil, läbi tunneli, üle takistuste.

Talispondiala kelgutamine:

- Istub kelgul ja hoiab tasakaalu mäest laskudes.
- Veab tühja kelku.

Rütmika:

- Sobitab juhendaja abil liikumist muusika järgi.

Vaba aeg ja loodus-liikumine:

- Suudab koos rühmaga läbida 300 m pikkuse rännaku.

MUUSIKA

Muusika kuulamine:

- Tunneb ja väljendab rõõmu kuulatavast laulust ja muusikapalast.
- Tunneb ära ja nimetab kuulates helilindilt või looduses erinevaid loodus- ning olmehelisid ja matkib neid täiskasvanuga koos.

Laulmine:

- Laulab õpetaja hääle või instrumendi toel lihtsaid laule kaasa ja sooritab lihtsamaid imiteerivaid liigutusi.
- Matkib täiskasvanu intonatsiooni, rütmi ja diktsiooni (tip-tip vihmake; la-la lapsuke; auh-auh kutsuke; jne).

Rütmiline liikumine:

- Sooritab lihtsaid matkivaid liigutusi: plaksutamine, lehvitamine, sõrmevibutus, poolkük, põlveplaks, rõhksamm.
- Sooritab matkivaid liigutusi (ka koos vahendiga) nii vasakukui parema käe- ja jalaga.

Mäng lastepillidel:

- Mängib lihtsal rütmipillil (marakas, kastajett, kõlapulgad, kuljus) ja kehapillil kaasa muusikapalale ja lastelaulule.

4. LAPSE INDIVIDUAALSUSE TOETAMINE

4.1. Haridusliku erivajadusega lapsed.

Erivajadustega on laps, kelle võimetest, tervises seisundist, keelelisest ja kultuurilisest taustast ning isiksuseomadustest tingitud arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi lapse kasvukeskkonnas (mängu- ja õppevahendid, ruumid, õppeja kasvatuse meetodid jm) või rühma tegevuskavas. Lapse hariduslikuks erivajaduseks on ka andekus, mida toetatakse individuaalselt õpetaja poolt. Vajadusel koostab rühma personal õppeaasta algul koostöös lasteaia logopeedi, muusika- liikumis- ja kunstiõpetaja ning lapsevanemaga lapsele individuaalse arenduskava. Vähemalt üks kord õppeaastas tehakse kokkuvõtte individuaalse arenduskava rakendamisest, arengukeskkonna sobilikkusest ning lapse edasistest vajadustest.

Individualiseerimise viisid:

- individuaalne lähenemine õpetaja poolt ja tegevuste raskusastme muutmine;
- koostöö logopeediga- valla kaasaabil kaastatud logopeed, eripedagoog, psühholoog või sotsiaalpedagoog;
- koostöö muusika- ja liikumisõpetajatega;
- lapsevanema pedagoogiline juhendamine. Lisaks planeeritud õppetegevustele viivad rühmaõpetajad läbi ka individuaalset tööd lastega. Planeeritud õppetegevustes antakse lastele individuaalseid ülesandeid ning sama liiki tegevuse käigus on lastel erineva raskusastmega ülesanded. Väljaspool planeeritud õppetegevusi korratakse õppetegevustes läbitut lastega individuaalselt. Individuaalse töö eesmärgiks on õpitulemuste- ja oskuste saavutamine ja kinnistamine. Individuaalne töö sisaldab konkreetsele lapsele kavandatud tegevusi õpitulemuste- ja oskuste saavutamiseks ja kinnistamiseks. Individuaalne töö nagu ka planeeritud õppetegevused toimub läbi mängu ning kasutades mängulisi võtteid.

5. LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMINE JA HINDAMINE

Lapse arengu hindamine lähtub Laululinnu Lastehoiu pedagoogilise personali poolt välja töötatud õpitulemustest ning üldoskuste arengust 1,5-3,5 aastaseks.

Lapse arengu analüüsimine ja hindamine on oluline lapse eripära mõistmiseks, erivajaduste väljaselgitamiseks, positiivse enesehinnangu ja arengu toetamiseks ning õppe- ja

kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapsevanemaga. Lapse arengu hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatusprotsessist. Lapse arengu hindamiseks vaatlevad ja jälgivad õpetajad (kõik lapsega tegelevad pedagoogid) lapsi igapäevatoimingutes, vabamängus ning õpetajate suunatud tegevustes. Lisaks sellele on lapse arengu hindamise aluseks vestlused lapsega ja lapse tööd. Lapse arengu hindamise aluseks on eeldatavad üldoskused ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade arengutulemused. Arengu hindamise leidudest vestleme igapäevaselt vanematega.

6. KOOSTÖÖ LASTEVANEMATEGA

Selleks, et laps tunneks end lastehoius võimalikult hästi ja turvaliselt, et kõik tema vajadused saaks arvestatud, on vaja tihedat koostööd lapsevanematega. Koostöö vanematega põhineb:

- vastastikusel usaldusel ja üksteise mõistmisel - ainult siis, kui lapsevanemad usaldavad lastehoiu personali ja tahavad arutada õpetajatega kõike lapsesse puutuvat ning kui lapsevanem näeb et teda kuulatakse ja mõistetakse saab lapse heaks koos kõige paremini tegutseda.
- võrdsusel ja üksteisega arvestamisel - pedagoogid teavad laste arengu üldisi seaduspärasusi ja omavad pedagoogilist kogemust, kuid lapsevanem armastab oma last ja teab temast (tervis, harjumused, probleemid, kodune olukord) kõige enam - ainult koos arutades leiame lapse jaoks parima.
- koostöö peab olema tihe, pidev ja erinevaid vorme kasutatav - harvad vestlused ja mõned peod ei aita ühiseid asju arutada.

Vajadusel ning lastevanemate soovil nõustab lastehoiu pedagoogiline personal nii lastehoius käivate kui ka teeninduspiirkonnas elavate lasteasutuses mittekäivate laste vanemaid erinevates kasvatus- ja õppetöölalastes küsimustes.

Kõige informatiivsemaks koostöövormiks on hommikused ja õhtused individuaalsed vestlused vanematega.

Traditsioonilised on ülemajalised peod koos vanematega ning rühmade mitmesugused pereõhtud, spordipäevad.

7. ASUTUSESISENE KOOSTÖÖ

Asutusesisest mikrokliimast, meeskonnatööst, oleneb kuivõrd positiivne on sotsiaalne keskkond ning kuivõrd tulemuslik on kogu lastehoiu kui organisatsiooni tegutsemine. Sellest oleneb, kui hästi suudab personal täita oma ülesandeid, kuivõrd hästi osatakse suunata õppe-kasvatusprotsessi. Mida parem on meeskonnatöö, seda suurema panuse annab iga üksik inimene.

Seepärast:

- analüüsime pidevalt oma tööd, õpime ennast ja lastehoiu tegevust hindama (eelmise õppeaasta ülesannete täitmise analüüs, ühiste eesmärkide püstitamine, ühine õppekava arendustöö);
- teeme koostööd nii vertikaal- kui ka horisontaalsuunas, püüame parandada informatsiooni levimist, delegeerime ülesandeid, vastutust ja otsustamisõigust;
- õpetame vastastikku teineteist - meil on kogu aeg lahtised ukSED - igaüks võib tulla vaatama ükskõik, millist teise rühma tegevust (pidu, õppetegevust, mängu jne), et saada kogemusi. Kollektiivi aitavad koos hoida mitmesugused ühised ettevõtmised nagu suvepäevad, talvepäevad, jõulud, sünnipäevapeod.